

Latweefchu Alwises.

Ar augstas Geweschanas = Summissiones sinu un nowehleschanu.

Mr. 18. Zettortdeenâ 3schâ Meija 1828.

Zelgawâ 24tâ Aprila.

Waffar prett puffsdeenu ta Leelwirstene Zelena Pawlowna, muhsu schelliga Keisera brahla Wittkail Pawlowitscha augsta laulata draudsene, us fweeschahm semmehm braufdama, us Sawu zellu no Pehterburgese scheid atna'ze un pehz ne ilgâs kaweschanas muisschneeku kasinonammâ, kamehr sirgi tappe eejuhgti, par Kalwes leelzellu atkal aisbrauze.

N o R i h g e s.

Tai 22trâ Aprila tas jaunâs Widsemmes Generalsuperdents Dr. Kahlis Ernests Berg Zehkaba frohna basinjâ tappe ewests un eefwehtichts. Tai Deews winnam palihds pee scho farwu fwehtu un augstu ammatu, ka dauds baggatus auglus no farwas darboschanas weenumehr redsetu!

To deenu papreefsch muhsu tilts par Daugawu jau bij eelichts un preefsch pahrbraufschanu gattaws; 20tâ jau kahjahm par tiltu warreja pahreet.

Pee Mangela muishas ne tahl no Rihgas stary 22tru Janwara un 11tâ Merza tschettri lahfschi tappe noschauti.

Sinna, kâ tahs seewinas, kas behrnu fanemfchanu mahzahs, tai behrnu fanehmeju ffohlasnammâ Zelgawâ tohp usnenti.

1) Winnas dsihwo eefsch ta preefsch behrnu fanehmejahm nodohda ffohlasnamma.

Winnahm eefsch wiffahm leetahm jaklausa teem likkumeem un preefschraaksteem, kas eefsch tahs nosazzischanas par gaudenu nammeem (Hospitalreglementes) irr islaifti.

Winnahm jaturrahs pehz tahm pawehleschanahm ta behrnu fanehmeju ffohlasfunga un pehz tahm noteifschanahm tahs behrnu fanehmeju preefschneezes.

Winnahm buhs tikfuschahm, lehnprahdigahm un faderrigahm buht; un

Winnahm tee usdohti darbi un darrischanas ar labprahribu irr japadarra.

Kas schahs nolifschanas ne nem wehrâ, pehz usfuhdschanas ta behrnu fanehmeju ffohlasfunga us pagastu tohp atpakkal fuhfita.

2) Tee pagasti, kam tahs behrnu fanehmeju mahzefles peeder, tahs usturr par wiffu mahzibaslaifu ar apgehrbu un ehdeenu. Tahs ehdamas leetas woi paschas, woi zaur naudû pehz tirgu makfas us to prawiantmagasihnu tahs apgahdaschanas teefas tohp nodohdas.

3) Ka wiss weenadi paleef, tahs behrnu fanehmeju mahzefles no semneeku kahrtas to paschu ehdeenu dabbu, kâ tee zitti weffeli strahdneeki un strahdneezes.

Zeeek par pahrtifschanu weenas seewinas, kas behrnu fanemfchanu mahzahs, ifgaddu irr jadohd:

desmit puhru rudsu,
trihs puhri putraimu,
diwi pohdi fahls,
trihs pohdi fweestu,
feschi puhri kartuppelu,
tschettri pohdi gattas,
diwi puhri sirnu,
diwi puhri eefalu,
trihs pohdi tauku,
weens pohds seepes,
weena kahrtâ brahnu un
tahs wajjadfigas masgajamas brahnas.

Schahs notaisfichanas dibbinajahs:

- 1) us to istahstifichanu, fo tas dakteru teefas preekschneeks Daktera kungs Bidder jau aispehrn Merz mehnesi 1826 rakstös usnehme: „fa irr jagahda, fa Kursemmes „Gubernementë ismahzitas behrnufanehme „jas ne peetrufkst;“
- 2) us to, fa ta Gubernementes waldischana tai 26tä Juhli 1826 Nr. 5280 scho rakstitu grahmatu tai apgahdaschanas teefai atstel-leja;
- 3) us to, fo ta apgahdaschanas teefa pehz farwas atbilbeschanas grahmatas us to Gu-bernementes waldischana 30tä Augusta 1826 Nr. 791 nospreede un eezehle.

Kollegienraht Harder.

Luhgichana pee wiffahm mahthem.

Kas mihto wairak farwu behrnu, ne ka mahte, kas par nekahdu gruhtribu ne behda, ja ta warr to kohpt un schehloht, kas winnai jau mihtsch bija, pirms to redseja? Un tomehr, juhs miht-las mahtes, dauds behrninu eet nohst zaur juhsu wainu, pawiffam kamehr juhs tohs wehl sibdi-najeet. Tapehz es gribbetu juhs flubbinahnt mannu padohmu labbi sinna list un apdohmahnt, ka juhs farwas mihtlatus pehz Deewa prahta warrat daudsreis no flimmibas un mirschanas paglahbt. Schis mans padohms irr: Sar-gaitees, juhs sibdetajas, farwas behrni-nus pee kruhtim list, kad juhs effat no-bihjuschees jeb kohhti noskummuschas. Mamã draudse itt ihã laikã trihs behrnini pee-pesthi ta nomirre. Weena no tahm mahthem pee refrufschu kerschanas nakti sabaidita gribbeja to brehkdamu behrnu meerimahnt sibdinadama; tas dabbuja to flemini un mirre. Ta ohtra no-gahje ar farwu behrnu us Zelgaru, tur winnas wihrs par saldatu flue nodohrs, to noluhgtees. Bet kad ta dabbuja dsirdeht, fa tas wihrs pee-nemts, ta brehkdama eet ahra no pils, dohd tam behrnam sibst, un pirms ta pee tilta bij, jau ta dwehselite bija fluffi aishgahjusi. Ta trescha farnoja, fa wihrs peenahze pee winnas un to behrnu no winnas fahna atnehme; schi atmohsdamees un to behrninu atrasdama mihtligi

to pee kruhtim leek un buttscho, bet — pehz diwi stundinahm jau bija tas aufsts, un kad tas tehws pahrgahje, kas bija sapirzis daschu leetu us kristi-schanu, winnam bija ar assarahm sahrki ja taifa. — Mihtlas mahtes, ne leekat farweem behrnineem sibst, kad juhs effat fahihjuschees jeb pahrleeku skummigas!

Hesselberg, Dalba mahzitais.

Wihse ne taps sabbaka.

Es ne sinnu, fo tu dohma, memmin, fazzija Aulehnu faimineeks Pehters Brittan us farwu faimineezi, bet man schkeet, fa no muhsu jau-naka dehla ne muhscham semneeks ne buhs. Deews sinn, kur tas sehns tahds lehzees! Par weenu paschu seemu winsch jau leelaja grahmata, un wiffas mehles winnam ta lihp, ka tuhlin tahs mahk rummahnt. Pahri reisu ween, fo es ar winnu Mihge bijis, un jau mahk wahziski fazzihnt: hakt Rubbels wohr wuhder, ei is deier; un zil ilgi gan tee kreemi pee mums bija kohrteli, bet jau winsch mahk: flebba, kuddo, farrascho. — Woi dsirdi, listim to dehlu wahzu skohlã. Nr to semmes darbu taf fuhds gallã, ja klausã kungs, ja klausã Keiseris, im taf ar wissu to gruhthu klausfichanu zilweks ne sabbakus ne warr nopel-niht. Ne, taf weens no muhsu behrneem lai rahda, fa no labbas pamihlijas. *) Bet draudses skohlã winnu ne listschu, tur wairak ne mahza, fa latwiski ween. Ne, muhsu dehlam jamah-zahs trihs mehles. Tadeht jau esnu usrummasi muischas frohdsineeku, tam pee farweem behrneem tahds wahzeets, kas prohtohnt wiffas mehles, in flawihri list; tur farwu dehlu dohschu. — Un dewe! Tas puiss tur fastaigaja trihs gaddus no weetas. Satuswahrfus muggurã, sabbakus kahjas, isgehrbtu ka kundsinch, tehws nu winnu wedd mahzitajam preekschã, lai isluhfo, fo dehlã mahzijees. Mahzitais fahk ar winnu rummahnt wahziski, un winnam sineekli nahk, fa tas puiss tohs wahrduß laustin lausch un berstin bersch, — dohd wahzu grahmatu — tapat; dohd kreerwu

*) Latweeschi falka: zilts, fugga, bet tee wahz-sprahkli falka: pamihlija.

grammatu — eet kà par zelmeem; leek raksticht latwiffi, — nu, raibums gan irr, bet ne treschais wahrds, kas isceet riktigi. Tehws ussineijahs ween preezigi, ka dehlam tik labbi eet wiffds gangds, ne warr sagaidiht, kamehr mahzitaish winnu usrunna, bet nemmahs pats fazzihyt pirmais: Nu, zeenigs mahzitaish, woi tas dehlis ne mahk brangi, to lai leek fur gribb!

Mahz. Tas zit ne fur naw jaleek, ka skohlà atpakkal.

Peht. Skohlà? Woi tad winsch naw is-skohlehts?

M. Tizzi manneem wahrdeem, taws dehlis gan mahzijeesh trihs mehles, un taf ne mahk ne weenu paschu. Ja tu winnu buhtu lizzis draudses skohlà, tad taf buhtu mahzijeesh riktigi raksticht sawu tehwu wallodu — bet nu to paschu ne mahk. Ro tad nu winnam lihds tahs mehles, fo tà pa druzineem ween mahzijeesh.

Peht. Nu, tàpat, kad woi par skrihweri, woi par krohdsineeku teek, labbaki taf winnam buhs ar to paschu.

M. Nu, nu, par skrihweri aplam ne tiks, par krohdsineeku drihsak. Bet kapehz dehlam ne buhs palikt tehwa kahrtà, semmes kohpeja. Wihse taf ne taps sabbaka.

P. Tas gan riktigi teesa, zeen. mahz., bet wista kassa, atrohn graudu.

M. Tas arri riktigi teesa, bet fur wista kassidama atrohn graudu? Semmè. Semnise, ta irr ta ihsta behrnu mahte, kas gohdata un kohpta, sawus behrnus ne kad tukshus ne pamett. Tee pirmtehwi Abraams, Isaks, Jehkabs, fo pats Deews tà uszeenija, woi ne bija semmes lautini. Sakk pats, kad tai leelà deenà tu ar sawu dehlu abbi stahweseet ta teesataja preekschà un tu fazzifi: Kungs! es esmu dsinneesh lihdsigs buht tam debbesu tehwar, jo es esmu arri winna semmiti kohpis, augligu darrijs un puschkojis, un esmu tà, kà tu mans pestitaish, strahdajis, kamehr ta deena bija; peekuffis strahdneeks nahwes nakti aismidsis, nu usmohdeesh gaidu, lai tu man tawà debbeswalstibà atkal dohtu darbu, kas ar debbespreekeem maksfa. Bet ja taws dehlis wairak ne warretu fazzihyt, ka: Kungs! es esmu tik dauds gaddus fastaigajis ar

buddeli un peedsirdijis laudis; kursch no juns dabbuhs schelastibas?

Pehteris likte dehlu atpakkal draudses skohlà.

B. r. . t.

Teefas fluddinaschanas.

Ta pee Kuldigas aprinka teefas eedohta mantoschanas grammatu jeb testamente ta appaksch Sessles muischas nomirruscha meldera Johann Gottfried Weiff preeksch peeminnetu teesu tai 7tà Meija deenà schi gadda taps waktam plehsta un pasluddinata, kas scheit wisseem, kam dalka irr, par wehranemschanu tohp sinnamds darrihts. Kuldigas aprinka teesa 6tà Aprila 1828. 1

(Nr. 345.)

Affefferd Heuding.
E. Günther, silttehrs.

Us Kuldigas aprinka teefas nospreedumu scheit wisseem teek sinnamds darrihts, ka ta muischasfunga Heise atlikfuscha mantas, prohti subraba lectas, drahnas, audekli, namma lectas un kas wehl, tanni 23schà Meija schi gadda un eeksch tahm pehznahkamahm deenahm leelà Zwanbes muischà prett skaidru maksu teem wairaksohlidameem uhtropè taps pahrdohsta. 2

Kuldigas aprinka teesa 12tà Aprila 1828. 2

(Nr. 366.)

F. Korff, meera teefas kungs.
E. Günther, silttehrs.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Spahrenes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parahdischanas, jeb zittas kahdas taisnas mekleschanas no ta Spahrenes muischas islikta saimneeka Dangas Kahrla, par kurra mantu zaur scho teesu konkurse spreesta, usazinati, pee saudeschanas sawu prassichanu, lihds 26tu Meija 1828, kas par to weenigu un isflehgshanas terminu nolikt irr, ar sawahm prassichanahm woi paschi, woi zaur weetneekem, fur tahdi wehleti irr, pee schihs teefas peeteiktees, ar to ihpaschu pamahzichanu, ka neweens, kas lihds tai wirs peeminnetai deenai nebuhtu peeteizeesh, pehzaki waird netaps peenemts. Spahrenes muischas pagasta teesa 28tà Aprila 1828. 3

+++ Fridrik Krushings, pagasta teefas wezzakais.
(Nr. 17.) F. M. Strauß, pagasta teefas skrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfs u. t. j. pr., tohp no Spahrenes muischas pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu parahdischanas, jeb zittas

Kahdas meleschanas no ta Spahrenes muischas islikta
saimneeka Usmeneeku Jahna, par kurra mantu zaur
scho teesu konkurse irr spreesta, usaizinati, pee saude-
schanas sawu prassischanu, lihds 26tu Meija 1828,
kas par to weenigu un isplehgschanas terminu nolikts
irr, ar sawahm prassischanam woi paschi, woi zaur
weetneekem, kur tahdi wehleti irr, pee schihs teefas
peeteiktees, ar to ihpafchu pamahzischanu, ka neweens,
kas lihds tai wirs peeminnetai deenai ne buhtu peetei-
zees, pehzaki wairs netaps peenemts. Spahrenes
muischas pagasta teefa 28ta Aprila 1828. 3

+++ Fridrik Krühings, pagasta teefas
wezzakais.

(Nr. 18.) J. W. Strauß, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts u. t. j. pr.,
tohp no Dunalkes un Salkenes pagasta teefas aizinati,
tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas no ta
Dunalkes saimneeka Kleega Kristappa, kas truhkuma
dehl nespelji sawas mahjas jo prohjam waldbiht, un no
saimneeku buhschanas nolikts, lihds 9tu Juhni 1828
pee schihs pagasta teefas peeteiktees. Dunalkes un
Salkenes pagasta teefa 28ta Aprila 1828. 3

+++ Leele Tunne Andrejs, pagasta wezzakais.
J. Günther, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts u. t. j. pr.,
tohp no dsimts muischas Ilgu pagasta teefas wiffi tee,
kam kahdas taisnas prassischanas no ta nomiruscha
Ilgu saimneeka Disch Turraid Mikkelä buhtu, par
kurra mantu ta truhkuma pee inventariuma un zittu
parradu labbad schinni deenā konkurse irr spreesta,
scheitan aizinati un safaukti, lai weena mehnescha
starpā, prohti lihds 13tu Juhni mehnescha deenu 1828,
woi paschi, woi zaur weetneekem, kur tahdi peenem-
mani, pee schihs pagasta teefas peeteizahs, un tad
sagaiba, ko schi teefa pehz likkumeem spreedihs. To
buhš wehrā nemt.

Ilgu pagasta teefa 13ta April mehnescha deenā
1828. 3

+++ Meschebehtul Jurre, pagasta teefas
wezzakais.

(E. W.) +++ Ritther Andrei, pagasta teefas pee-
schdetais.

+++ Ufse Wille, pagasta teefas peefschde-
tais.

J. Jähel, pagasta teefas ffrihweris.

No Wezaues pagasta teefas teef wiffi tee, kam
taisnas parradu prassischanas pee ta Leelauzes saimneeka
Gaile Krischjahna irr, kas sawas mahjas inventa-
riumu truhkuma dehl pats atdewis, un par kurra
mantu konkurse nolikta, aizinati, lai wifswehlaki lihds
4tu Juhni 1828 pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Wezaues pagasta teefa 10ta Aprila 1828.

+++ Schabert Jurre, pagasta wezzakais.
J. G. Mellin, teefas ffrihweris.

No Wezaues pagasta teefas teef wiffi tee, kam
taisnas parradu prassischanas pee ta Leelauzes saim-
neeka Nammiht Frizza irr, kas sawas mahjas wair
nespeldams waldbiht, atdewis, un par kurra mantu
konkurse nolikta, aizinati, lai wifswehlaki lihds 4tu
Juhni 1828 pee schihs pagasta teefas peeteizahs.

Wezaues pagasta teefa 10ta Aprila 1828.

+++ Schabert Jurre, pagasta wezzakais.
J. G. Mellin, teefas ffrihweris.

No Wezfaules pagasta teefas teef wiffi tee, kam
taisnas parradu prassischanas pee ta Jainsfaules mu-
schas saimneeka Benguschen Dahwa irr, kas sawas
mahjas inventariumu truhkuma dehl pats atdewis
un par kurra mantu konkurse nolikta, aizinati, lai
wifswehlaki lihds 7tu Juhni pee schihs pagasta teefas
peeteizahs.

Wezfaules pagasta teefa 6ta Aprila 1828.

(E. W.) +++ Walgal Wehtul, pagasta wezzakais.
(Nr. 38.) J. Neufset, pagasta teefas ffrihweris.

Tanni 2tra Meija f. g. preeksch pufsdeneas tohp
Salkasmuischas pagasta teefas daschas tam Dakferm-
schas mohderneekam Schmidt un winna laulata
draudsenes peederrigas gohwis, aitas un zuhtas, la
arri divi firgi, uhtropē pahrdohiti. Tas tohp teem
pirzejeem zaur scho par sinnu dohts. Salkasmuischas
pagasta teefa 19ta Aprila 1828.

Smilgain, preekschschdetais.
M. Jacobsohn, teefas ffrihweris.

Zitta fluddinafchana.

Tas pee Spirges muischas peederrigas Wezzakais
frohgs, irr no nahkofchem Jahnem schi gabda
renti dabbujams; klastaku sinnu dabbohn pee Spirges
muischas waldischannu.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 183.